

Daniel Kitabı - Numara Yüz Elli Sekiz

Görümü Açığa Çıkarmak: Daniel Kitabındaki Yas Günlerini Anlamak

Jeff Pippenger

2024-03-25

Pers Kralı Koreş'in üçüncü yılında, adı Belteşassar diye çağrılan Daniel'e bir şey vahyedildi; bu şey gerçekte, ama belirlenen süre uzundu. Daniel o şeyi anladı ve görümü kavradı. O günlerde ben, Daniel, tam üç hafta yas tuttum. Lezzetli ekmek yemedim; ne et ne de şarap ağzıma girdi; hiç kendime yağ sürmedim; ta ki tam üç hafta doluncaya kadar. Birinci ayın yirmi dördüncü günü, Hiddekel denen büyük ırmağın kıyısında idim. Daniel 10:1-4.

Vahiy kitabının on birinci bölümündeki sembolik üç buçuk gün boyunca, iki tanık sokakta ölü yatarken, Belteşazar'a bir "şey" vahyedildi. Daha önce "görüm"ü (mareh) anlamıştı; çünkü dokuzuncu bölümde Gabriel zaten gelmiş ve ona görümü anlamasını sağlamıştı.

Evet, ben dua ederken konuşuyordum ki, başlangıçtaki görümde gördüğüm o adam Cebrail, hızla uçarak akşam sunusu vaktinde bana dokundu. Bana bilgi verdi, benimle konuştu ve dedi ki: Ey Daniel, sana bilgelik ve anlayış vermek için şimdi geldim. Yakarışlarının başlangıcında buyruk çıktı ve ben sana bildirmeye geldim; çünkü sen çok sevilen birisin; bu nedenle sözü anla ve görümü düşün. Daniel 9:21-23.

Daniel'in "başlangıçta görüme ilişkin olarak görmüş olduğu adam Cebrail" sözü, sekizinci bölümde Kutsal Kitap peygamberliğinin krallıklarına dair görüş yorumlaması için Cebrail'in Daniel'e açıkladığı peygamberlik tarihine ilişkin "chazon" görümüne atıfta bulunmaktadır. Ancak Daniel'in dokuzuncu bölümde dikkatle değerlendirmesi gereken "görüm", görünüşe ilişkin "mareh" görümüydü. Ardından Cebrail, Daniel'e iki bin üç yüz yıllık peygamberliğin tarihsel çözümlemesini sunar.

Dokuzuncu bölüm, Darius'un ilk yılında gerçekleşti. Belteshazzar, "Cyrus'un üçüncü yılında" "görümü anladığını" söylediğinde, "mareh" görümünü iki yıldır anlamıştı. Belteshazzar'ın yas tuttuğu "o günlerde" anladığı "şey", yani İbranice "dabar" idi; ve bu uzun bir süreydi, çünkü belirlenen süre iki bin beş yüz yirmi yıldır.

Daniel "şey"nin bir kısmını zaten anlamıştı; çünkü dokuzuncu bölümde Levililer yirmi altı duasını yerine getiriyordu ve bu, "şey"nin duasıdır. Yas tutmanın yirmi bir günü boyunca Belteshazzar'ın kavradığı "yedi zaman" hakkında artan bir ışık vardı ve o yas günlerinde "yedi zaman" üzerindeki ışığın artması, 1856'da "yedi zaman" üzerine artan ışığı sembolize ediyordu. Millerciler de daha önce "yedi zaman"ı biliyorlardı; çünkü onu ilan etmişlerdi; ama tarihlerinde Filadelfya hareketinden Laodikea hareketine geçtikleri tam noktada onları sınyacak ilave bir ışık vardı.

Belteşatsar'ın yas günleri, Filadelfya hareketinin 1856 yılında Laodikya hareketine ve ardından 1863 yılında Laodikyalı Adventist kiliseye dönüşmesi sırasındaki peygamberlik tarihine paraleldir. Gerek Belteşatsar'ın gerekse Millerci hareketin "yedi vakit" üzerine artan ışığa ilişkin tarihi, üçüncü meleğin Laodikya hareketinin yüz kırk dört binin Filadelfya hareketine geçişiyle ve "yedi

vakit" üzerine artan ışığın açıklanacağı bekleme zamanı sırasında, yani yas günlerinde, uyum içindedir.

Belteshazzar hem bir elçiyi hem de bir hareketi temsil eder. Yas tuttuğu günlerde elçi "şey"i, yani Hakikati, anlamalıdır ve Michael 2023'te iki tanığı dirilttiğinde bu "şey"i bir harekete sunmalıdır.

Birinci ayette Daniel'in anladığı belirtilen İbranice "mareh" sözcüğü (Mesih'in görünüşüne ilişkin görüm), Daniel'in son görünümünde dört kez yer alır. İki kez "vision", iki kez de "appearance" olarak çevrilmiştir. Daniel bu sözcüğü birinci ayette ilk kez kullandığında, "vision"u anladığını belirtmektedir; ancak diğer üç atıf, Daniel'in görünümü deneyimlediğini ifade etmektedir. Altıncı ayette, Mesih'in yüzü "şimşeğin 'appearance'i gibiydi".

Birinci ayın yirmi dördüncü günü, Hiddekel denilen büyük ırmağın kıyısındaiken, gözlerimi kaldırıp baktım; işte, keten giysiler içinde bir adam vardı; beline Uphaz'ın saf altınından bir kuşak bağlamıştı. Bedeni de beril gibiydi, yüzü şimşeğin görünüşü gibiydi, gözleri ateş kandilleri gibiydi; kolları ve ayakları parlatılmış tunç rengindeydi ve sözlerinin sesi bir kalabalığın sesi gibiydi. Görümü yalnız ben, Daniel, gördüm; benimle birlikte olan adamlar görünümü görmediler; ama üzerlerine büyük bir titreme düştü, öyle ki saklanmak için kaçtılar. Böylece yalnız kaldım ve bu büyük görünümü gördüm; içimde hiç güç kalmadı; çünkü benzim soldu ve gücümü yitirdim. Daniel 10:4-8.

"Vision" olarak çevrilen başka bir İbranice kelime daha vardır; İbranice "mareh" kelimesinin bazı özelliklerini ortaya koyduktan sonra onu ele alacağız. Önceki ayetlerde "appearance" olarak geçer; bu da İbranice "mareh" kelimesidir. Aynı kelime on altıncı ayette "vision" olarak çevrilmiştir. On altıncı ayette Mesih'in görünümü Daniel'i kederlendirmiştir.

Ve işte, insanoğullarının suretinde biri dudaklarıma dokundu; sonra ağzımı açtım ve konuştum; önümde durana şöyle dedim: Ey efendim, bu görü yüzünden kederlerim üzerime çöktü ve bende hiç kuvvet kalmadı. Daniel 10:16.

"'Kederler' olarak çevrilen İbranice sözcük 'menteşe' anlamına gelir ve o ayette Daniel'in gördüğü Mesih'in görünmesine dair 'görüm' bir menteşeyi döndürdü. Peygamberlikte 'menteşe' bir dönüm noktasını temsil eder."

Geçmişin tarihinden öğrenilmesi gereken dersler vardır; ve herkes, Tanrı'nın şimdi de her zaman yaptığı gibi aynı ilkelerle işlediğini anlasın diye bunlara dikkat çekilmektedir. O'nun eli, şimdi de, O'nun işinde ve uluslar arasında, tıpkı müjdenin ilk kez Aden'de Âdem'e ilan edildiği zamandan beri olduğu gibi görülmektedir.

Ulusların ve kilisenin tarihinde dönüm noktası olan dönemler vardır. Tanrı'nın takdiriyle, bu farklı krizler geldiğinde, o zaman için ışık verilir. Kabul edilirse ruhsal ilerleme olur; reddedilirse, ardından ruhsal gerileme ve batış izler. Rab, kendi sözünde, Müjde'nin taarruzi çalışmasının geçmişte nasıl yürütüldüğünü ve gelecekte, şeytani güçlerin son olağanüstü hamlesini yapacakları nihai çatışmaya kadar, nasıl yürütüleceğini açığa koymuştur. Bible Echo, 26 Ağustos 1895.

On altıncı ayet, Belteşassar'ın temsil etmekte olduğu tarihte bir dönüm noktasını ifade eder. Bu, hem Cumhuriyetçi boynuz (ulus) hem de Protestan boynuz (kilise) için bir dönüm noktasıdır. Bir krizi temsil eder ve o tarih için özel ışığın verildiği noktayı ifade eder. Daniel için dönüm noktası, Daniel'e üç kez dokunulacak olmasının ikincisinde, kendisine "dokunulduğu" anda gerçekleşti. Daniel'e üç kez dokunulacaktı; kendisine ikinci kez dokunulduğunda, bu Daniel için bir dönüm noktasıydı ve bu dönüm noktası, Daniel'in "mareh" görünümünü gördüğü üç seferden ikincisiydi.

Ve işte, insanoğullarının suretinde biri dudaklarıma dokundu; sonra ağzımı açtım ve konuştum; önümde durana şöyle dedim: Ey efendim, bu görü yüzünden kederlerim üzerime çöktü ve bende hiç kuvvet kalmadı. Daniel 10:16.

Üç dokunuşa az sonra değineceğiz. Daniel'in "mareh" kelimesini dört kez kullanmasının ilkinde, görünümü anladığına tanıklık eder; son üç atıf ise, görünüşü gerçekten gördüğünde yaşadığı deneyimi belirtir. Görünüşe ilişkin görünümü üçüncü kez belirttiği yer, kendisine üçüncü kez dokunulan on sekizinci ayettir.

Sonra yine insan görünümünde biri gelip bana dokundu ve beni güçlendirdi. Daniel 10:18.

On altıncı ayetteki ikinci dokunuşa, yani "marah" görüme yapılan ikinci atıfta, gücü tükenmiştir; fakat üçüncü dokunuşa gücü geri verilir. Onuncu, on altıncı ve on sekizinci ayetlerde Daniel'e dokunulur. Altıncı ayette Daniel, Mesih'in görünümünü, ardından da Cebrail'i görür; onuncu ayette ise Cebrail Daniel'e ilk kez dokunur.

Sonra gözlerimi kaldırıp baktım, ve işte, ketenler giymiş bir adam vardı; beline Uphaz'ın hâlis altını kuşanmıştı. Bedeni de zebecet gibiydi; yüzü şimşegın görünüşü gibiydi; gözleri ateş meşaleleri gibi, kolları ve ayakları parlatılmış tunç rengindeydi; sözlerinin sesi de bir kalabalığın sesi gibiydi. Ve görünümü yalnız ben, Daniel, gördüm; çünkü benimle birlikte olan adamlar görünümü görmediler; fakat onların üzerine büyük bir titreme düştü; öyle ki, gizlenmek için kaçtılar. Bu yüzden yalnız kaldım ve bu büyük görünümü gördüm; bende hiç güç kalmadı; çünkü güzelliğim içimde bozulmaya döndü ve hiç kuvvetim kalmadı.

Onun sözlerinin sesini işittim; sözlerinin sesini işittiğimde, yüzüstü yere kapanmış olarak derin bir uykuya daldım, yüzüm de yere dönüktü. Ve işte, bir el bana dokundu; beni dizlerim ve ellerimin avuçları üzerinde doğrulttu. Bana dedi ki: Ey Daniel, çok sevilen adam, sana söylediğim sözleri anla ve ayağa kalk; çünkü şimdi sana gönderildim. O bu sözü bana söyledikten sonra, titreyerek ayağa kalktım. Sonra bana dedi ki: Korkma, Daniel; çünkü anlamaya ve Tanrının önünde nefisini alçaltmaya yüreğini koyduğun ilk günden beri sözlerin işitildi, ve ben senin sözlerin üzerine geldim. Fakat Pers krallığının reisi bana yirmi bir gün karşı koydu; ama işte, baş reislerden biri olan Mikail yardımına geldi; ben de orada Pers kralları yanında kaldım. Şimdi ise son günlerde halkın başına gelecek olanları sana bildirmek için geldim; çünkü görü bu vakitten daha nice günler içindir. Daniel 10:5-14.

Sonra, on altıncı ayette, Daniel Mesih'in görünümünü gördüğü sırada ona ikinci kez dokunulur.

Ve o bana böyle sözler söylediğinde, yüzümü yere çevirdim ve dilsiz kaldım. Ve işte, insanoğullarının benzerine benzeyen biri dudaklarıma dokundu; o zaman ağzımı açtım, konuştum ve önümde durana dedim: Ey efendim, gördüğüm görünüm yüzünden sancılarım

üzerime çöktü ve hiç gücüm kalmadı. Çünkü bu efendimin kulu, bu efendimle nasıl konuşabilir? Zira bana gelince, o anda içimde hiç güç kalmadı, bende nefes de kalmadı. Daniel 10:15-17.

Sonra Daniel'e, Mesih'in değil Cebrail'in görünmesi sırasında, üçüncü kez dokunulur.

Sonra insana benzeyen biri yine gelip bana dokundu ve beni güçlendirdi. Ve dedi: Ey çok sevilen adam, korkma; esenlik sana olsun; güçlü ol, evet, güçlü ol. O benimle konuştuktan sonra güçlendim ve dedim: Efendim konuşsun; çünkü beni güçlendirdin. Sonra dedi ki: Bilir misin, niçin sana geldim? Şimdi ise Pers prensiyle savaşmak için geri döneceğim; ben çıkıp gidince, işte, Yunanistan'ın prensi gelecek. Ama sana gerçeğin kitabında yazılı olanı göstereceğim; ve bu konularda benimle birlikte duran yoktur, yalnızca prensiniz Mikail. Daniel 10:18-21.

Daniel'e üç kez dokunuldu; birinci ve üçüncü kez ona melek Cebrail dokundu. İkinci kez ona dokunan ise Mesih'ti. Daniel aynı İbranice sözcüğü dört kez kullandı; ancak bu dört kullanımın ilkinde, birinci ayette, "görüyü" anladığını belirtiyordu. Bir gerçeği anlamak önemlidir, ama bu, tıpkı diğer üç seferde yaptığı gibi, gerçeği deneyimlemekle aynı şey değildir.

Daniel'in yas günleri sona erdiğinde, daha yas günleri bitmeden önce anladığı görümün bir tecrübesi ona verildi. Bu tecrübe, üç dokunuşla temsil edilen üç adımdan oluşur. İlk ve son dokunuşlar Cebrail tarafından gerçekleştirildi, ortadaki dokunuş ise Mesih tarafından yapıldı. İlk ve son dokunuşlar, İbranice alfabesinin ilk ve son harfleriydi. O ikinci adımda Daniel, Rabbine karşı isyankâr bir günahkâr olduğunu kabul eder; bu nedenle ortadaki dokunuş isyanı temsil eder; bu da İbranice alfabesinin on üçüncü harfiyle simgelenir.

Ama Petrus artık sandalları da yükü de aldırılmıyordu. Şimdiye dek tanık olduğu tüm diğerlerinden üstün olan bu mucize, onun için ilahi gücün bir tezahürüydü. İsa'da, bütün doğayı kendi egemenliği altında tutan birini gördü. İlahi varlığın huzuru, onun kendi kutsallıktan yoksunluğunu açığa çıkardı. Efendisine duyduğu sevgi, kendi imansızlığı yüzünden duyduğu utanç, Mesih'in alçalışına duyduğu minnettarlık ve hepsinden öte, sonsuz saflığın huzurunda kendi kirliliğini hissetmesi, onu büsbütün sarstı. Arkadaşları ağın içindekileri sağlama alırken, Petrus, 'Benden uzak dur; çünkü ben günahlı bir adamım, ya Rab,' diyerek Kurtarıcı'nın ayaklarına kapandı.

Aynı ilahi kutsallığın varlığı, peygamber Daniel'in Tanrı'nın meleğinin önünde ölü gibi yere düşmesine neden olmuştu. O şöyle dedi: "Görkemim içimde bozulmaya dönüştü ve hiç gücüm kalmadı." Yeşaya da Rab'bin yüceliğini gördüğünde, "Vay başıma! Çünkü mahvoldum; çünkü ben dudakları kirlili bir adamım ve dudakları kirlili bir halkın arasında yaşıyorum; çünkü gözlerim Kral'ı, orduların Rabbi'ni gördü" diye haykırdı. Daniel 10:8; Yeşaya 6:5. Zayıflığı ve günahıyla insanlık, ilahi olanın kusursuzluğuyla karşı karşıya getirildi ve o kendini bütünüyle yetersiz ve kutsal olmayan biri olarak hissetti. Tanrı'nın büyüklüğünü ve haşmetini görme lütfu verilen herkes için de durum böyle olmuştur.

Petrus, "Benden uzak dur; çünkü ben günahlı bir adamım!" diye haykırdı; yine de O'ndan ayrılamayacağını hissederek İsa'nın ayaklarına sarıldı. Kurtarıcı karşılık verdi: "Korkma;

bundan böyle insan tutacaksın.” Yeşaya, Tanrı’nın kutsallığını ve kendi değersizliğini gördükten sonra ilahî mesaj kendisine emanet edildi. Petrus da, kendini inkâr etme ve ilahî güce dayanma noktasına getirildikten sonra, Mesih için yapacağı hizmete çağrıyla aldı. Çağların Özlemi, 246.

“Mareh” görünümü, Mesih’in görünüşünün görünümüdür; ancak Daniel’in bu sözcüğü ikinci ve dördüncü kullanımında melek Cebrail tasvir edilmektedir. İlk kullanım, Belteşassar’ın görünümü anlamına dair bir ifadeydi; fakat son üç kullanım, Daniel’in görünümü tecrübe ettiğini göstermektedir. Daniel’in görünümü tecrübe ettiği bu üç defada, kendisine aynı zamanda dokunulmuştur.

Cebrail’in ona ilk kez dokunması, yüceltilmiş Mesih’in görünümünü gördükten sonra oldu ve bu deneyim onu "yüzüm yere dönük, yüzüstü derin bir uyku halinde" bıraktı. Görüm bir ayrılık meydana getirmişti; çünkü onunla birlikte olanlar "görüyü görmediler; ama üzerlerine büyük bir titreme çöktü, öyle ki saklanmak için kaçtılar." İlk hayal kırıklığında Yeremya "Tanrı’nın eli yüzünden yalnız oturdu" ve Belteshazzar’da "hiç güç kalmadı"; çünkü "güzelliğim içimde çürüklüğe döndü" ve "takat kalmadı."

Gabriel ona ilk kez dokunur dokunmaz, Daniel’i elleri ve dizleri üzerine oturttu. Sonra Daniel’e söylediği sözleri anlamasını ve ayağa kalkmasını emretti; Daniel de titremekte olmasına rağmen ayağa kalktı. Ardından Gabriel, Daniel’in yasının yirmi bir günü boyunca neler olduğunu ona ayrıntılarıyla açıkladı. Yirmi bir gün boyunca Pers krallarıyla mücadele ettikten sonra, Michael’ın gökten inip savaşa katıldığını; daha sonra da Gabriel’in Daniel’in dualarına cevap vermek ve Daniel’e "son günlerde halkına neler olacağını" açıklamak için geldiğini belirtti. Michael gökten indiğinde, Gabriel Daniel’e son günleri açıklamak üzere gönderildi.

Cebrail’in açıklaması, yirmi bir günlük yasın sonunda Daniel’e verildi; bu da, Vahiy kitabının on birinci bölümünün ‘sıfat üstüne sıfat’ uygulamasında, Hezekiel kitabının otuz yedinci bölümünde Hezekiel’e ölü kemiklere, iki peygamberi mezarlarından diriltmek amacıyla, iki kez peygamberlik etmesi emrinin verildiği zamanı temsil eder. Bu, Mikail’in gökten inip Musa’nın bedenini dirilttiği ve Yahuda kitabında Şeytan’la muhatap olmayı reddettiği sırada gerçekleşir. Cebrail ona yas günlerine genel bir bakış sunduktan sonra Daniel’e yine de iki kez daha dokunulacaktır.

Cebrâil sözünü bitirdikten sonra Daniel, “yüzünü yere çevirdi ve dilsiz oldu”; ardından bizzat Mesih Daniel’in “dudaklarına dokundu”; bunun üzerine Daniel “ağzını açtı, konuştu ve önümde durana dedi ki, Efendim, bu görümler yüzünden acılarım üzerime döndü ve bende hiç kuvvet kalmadı. Çünkü bu efendimin kulu bu efendimle nasıl konuşabilir? Zira bana gelince, o anda içimde hiç kuvvet kalmadı, bende nefes de kalmadı.”

Mesih’i görüp O’nunla konuşma tecrübesi Daniel’i toza kadar alçaltır. Nutku tutuldu ve Mesih dudaklarına dokunmasaydı, tıpkı Yeşaya’nın dudaklarına sunağın koruyula dokunulduğu gibi, böyle kalacaktı.

Bu incelemeyi bir sonraki makalede sürdüreceğiz.

İşaya, Rab'bin yüceliği ve haşmetinin bu tecellisini gördüğünde, Tanrı'nın saflığı ve kutsallığı karşısında derinden sarsıldı. Yaratıcısının eşsiz mükemmelliği ile, kendisiyle birlikte uzun zamandır İsrail ve Yahuda'nın seçilmiş halkı arasında sayılanların günahkâr gidişatı arasındaki karşıtlık ne kadar keskindi! 'Vay başıma!' diye haykırdı; 'çünkü mahvoldum; çünkü ben dudakları kirlî bir adamım ve dudakları kirlî bir halkın ortasında yaşıyorum; çünkü gözlerim Kral'ı, Orduların Rabbi'ni gördü.' 5. ayet. Sanki iç kutsal yerin içinde, ilahi huzurun tüm ışığı altında duruyormuşçasına, kendi kusurları ve yetersizlikleriyle baş başa bırakılırsa çağrıldığı görevi kesinlikle başaramayacağını anladı. Ama bir seraf, sıkıntısını gidermek ve onu büyük görevi için hazırlamak üzere gönderildi. Sunaktan alınan kızgın bir köz dudaklarına dokunduruldu ve şu sözler söylendi: 'İşte, bu dudaklarına dokundu; suçun kaldırıldı, günahın arındırıldı.' Sonra Tanrı'nın sesi, 'Kimi göndereyim, bizim için kim gidecek?' derken işitildi; ve İşaya, 'İşte ben buradayım; beni gönder.' diye karşılık verdi. 7 ve 8. ayetler.

"Göksel ziyaretçi bekleyen elçiye şöyle buyurdu: 'Git ve bu halka söyle: Gerçekten işitirsiniz ama anlamazsınız; gerçekten görürsünüz ama kavramazsınız. Bu halkın yüreğini duyarsızlaştır, kulaklarını ağırlaştır ve gözlerini kapa; yoksa gözleriyle görür, kulaklarıyla işitir, yürekleriyle anlar, döner ve şifa bulurlar.'" Ayetler 9, 10.

Peygamberin görevi açıktı; yaygın kötülükler karşısında çıkmak için sesini yükseltecekti. Ama umuda dair bir güvence olmadan bu işe girişmekten çekiniyordu. 'Rab, daha ne kadar?' diye sordu. 11. ayet. Senin seçtiğin halktan hiç kimse anlayıp tövbe ederek şifa bulmayacak mı?

Yoldan sapan Yahuda uğruna ruhunun taşıdığı yük boşuna taşınmayacaktı. Görevi bütünüyle sonuçsuz kalmayacaktı. Yine de birçok kuşaktır çoğalan kötülükler onun günlerinde ortadan kaldırılamayacaktı. Yaşamı boyunca sabırlı, yürekli bir öğretmen—umudun olduğu kadar yıkımın da peygamberi—olmak zorundaydı. İlahi amaç sonunda gerçekleştiğinde, onun çabalarının ve Tanrı'nın bütün sadık habercilerinin emeklerinin tam meyvesi ortaya çıkacaktı. Geriye kalan bir kesim kurtarılacaktı. Bunun gerçekleşebilmesi için, uyarı ve yakarış mesajları isyankâr ulusa iletilmeliydi; Rab şöyle buyurdu: 'Kentler sakinlerinden yoksun kalıp viran oluncaya, evlerde insan kalmayınca, ülke tümüyle ıssızlaşınca, Rab insanları uzaklara sürünceye ve ülkenin ortasında büyük bir terk edilmişlik oluncaya dek.' 11 ve 12. ayetler.

Tövbe etmeyenlerin başına gelecek ağır yargılar—savaş, sürgün, zulüm, uluslar arasında güç ve itibarın yitirilmesi—bunların tümü, bunlarda güvenmiş bir Tanrı'nın elini görenlerin tövbeye yönelmesi için gelecekti. Kuzey krallığının on oymağı yakında uluslar arasına dağıtılacak ve kentleri ıssız kalacaktı; düşman ulusların yıkıcı orduları topraklarının üzerinden defalarca geçecekti; hatta Yerusâlim sonunda düşecek ve Yahuda tutsak olarak götürülecekti; yine de Vaat Edilmiş Ülke sonsuza dek bütünüyle terk edilmiş kalmayacaktı. Göksel ziyaretçinin Yeşaya'ya verdiği güvence şuydu: "İçinde bir onda bir olacaktır, Ve geri dönecek ve tüketilecektir: Terebint ve meşe gibi, Yapraklarını döktüklerinde özleri onlarda kalan: Böylece kutsal tohum da onun özü olacaktır." 13. ayet.

Tanrı'nın amacının nihai olarak gerçekleşeceğine dair bu güvence, Yeşaya'nın yüreğine cesaret verdi. Dünyevi güçler Yahuda'ya karşı saf bağlansa ne çıkar? Rab'bin elçisi muhalefet ve direnişle karşılaşırsa ne çıkar? Yeşaya, Kral'ı, Orduların Rabbi'ni görmüştü; serafın şu ilahisini işitmişti: 'Bütün yeryüzü O'nun görkemiyle doludur;' yoldan sapan Yahuda'ya

yönelik Yehova'nın iletilerine Kutsal Ruh'un ikna edici gücünün eşlik edeceğine dair vaadi vardı; ve peygamber önündeki iş için yüreklendirildi. 3. ayet. Uzun ve çetin görevi boyunca bu görümün anısını yanında taşıdı. Altmış yıl ya da daha uzun bir süre, Yahuda'nın oğullarının önünde bir umut peygamberi olarak durdu; kilisenin gelecekteki zaferine ilişkin öngörülerinde giderek daha da cesurlaştı. Prophets and Kings, 307-310.